

Nicolaas Beets

Bello

Jules Verne

Fontein

onderwijs aan meer- en hoogbegaafden

Heilooërdijk 136

1814 LS Alkmaar

Inhoud

Inleiding	3
Visie en uitgangspunten	4
Missie en ambitie	4
Aannamebeleid	4
Dagelijkse praktijk	5
Pedagogisch beleid	5
Didactisch beleid	6
Verantwoordelijkheid	6
Financiën	6
Taakbeleid	6
Communicatie	7
Vervoer	8
Stimuleringsfonds	8
Privacybeleid	8
Bijlage 1 Aanvulling didactisch beleid THIM.	9
Bijlage 2. Materiaal en activiteiten	10
Bijlage 3 Werken met de THIM-map en de digitale leeromgeving	12
Bijlage 4: De schoolopdracht	13

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan THIM *onderwijs aan meer- en hoogbegaafden*. Hierin staat beschreven hoe vier scholen van cluster Zuid bij Stichting Ronduit in Alkmaar invulling geven aan het onderwijs aan kinderen met grote cognitieve mogelijkheden. THIM is gestart als pilot in het schooljaar 2011-2012. Schooljaar 2017-2018 gaan we ons zevende jaar in en mogen we spreken van een vaste plek in ons onderwijs.

Al langere tijd waren wij op onze scholen op zoek naar een passende vorm van onderwijs aan kinderen met grote cognitieve mogelijkheden. Voor de individuele scholen bleek dit niet altijd even goed te realiseren. Met THIM bundelen we onze krachten. Leerlingen zitten een keer per week met gelijkgestemden bij elkaar en krijgen onderwijs op maat, passend bij hun specifieke leerbehoefte.

Dit beleidsplan is een werkdocument dat jaarlijks wordt bijgesteld en geactualiseerd. Het onderwijs is immers altijd in beweging, en wij ook!

Met enthousiasme en trots starten wij ons nieuwe schooljaar!

Rob Starreveld

Directeur OBS De Fontein
Projectleider THIM

directiefontein@ronduitonderwijs.nl

Johanna Dijkshoorn

Docent THIM
docent.thim@ronduitonderwijs.nl

Visie en uitgangspunten

Kinderen met een hoge intelligentie hebben soms moeite hun weg te vinden in het reguliere onderwijsprogramma. Zij vragen dan een vorm van onderwijs op maat. Met THIM komen daar aan tegemoet. Uitgangspunten bij THIM onderwijs zijn:

- Kinderen blijven op hun eigen basisschool, in hun eigen (moeder) klas.
- Kinderen komen een keer per week samen met gelijkgestemden en ontvangen daar onderwijsverdieping.
- De deelnemende basisscholen verzorgen voor de kinderen die deelnemen aan THIM een compact programma rekenen en taal en zorgen dat er structureel tijd is te werken aan de schoolopdracht die ze vanuit THIM krijgen.
- THIM rust op een goede samenwerking tussen Ronduit, THIM, moederscholen, ouders en kinderen.
- THIM voldoet aan een behoefte die al langere tijd bestaat.

Missie en ambitie

Met THIM geven we kinderen uit groep 5, 6 en 7 van vier basisscholen in cluster Zuid aanvullend onderwijs op maat, passend bij de leerbehoefte van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Doelstellingen:

- Kinderen met grote cognitieve mogelijkheden komen eenmaal in de week samen en vinden herkenning bij leeftijdgenoten en waardering voor hun eigenheid.
- De bedoelde kinderen krijgen onderwijs dat bij hun cognitieve mogelijkheden past.
- Het onderwijs bij THIM rust op drie pijlers: Leren denken, leren leren, leren (voor het) leven. Deze pijlers worden in bijlage 1 nader uitgelegd.

Ambitie:

- THIM is een duurzaam aanbod binnen Stichting Ronduit voor kinderen met hoge intelligentie.
- THIM stelt zich op als expertisecentrum meer- en hoogbegaafdheid. Kennis over meer- en hoogbegaafdheid staat ter beschikking voor ouders en leerkrachten van Ronduit. Dit in de vorm van boeken en tijdschriften en materialen die op verzoek te leen zijn. Als ouders hulp of advies nodig hebben kan er verwezen worden naar een deskundige die gespecialiseerd is in hulp aan en begeleiding van de specifieke doelgroep. Ook wordt er samenwerking gezocht met andere partijen als Voortgezet Onderwijs, bedrijfsleven en andere besturen.

Aannamebeleid

Doelgroep: Deelname aan THIM is mogelijk wanneer kinderen aan onderstaande voorwaarden voldoen:

- het kind staat ingeschreven op een van de basisscholen in Cluster Zuid van Stichting Ronduit, tw. Nicolaas Beets, Bello, Jules Verne en Fontein.
- het kind zit in schooljaar 2016-2017 in groep 4, 5 of 6.

- het kind voldoet aan door de scholen gestelde omschrijving voor meer- en hoogbegaafden, zoals beschreven in het protocol: 'Begeleiding van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong en meerbegaafde leerlingen.' (Ronduit juni 2011)

Verdeling: Verdeling over de scholen is evenredig aan het leerlingaantal van de scholen. Deze wordt jaarlijks vastgesteld. THIM streeft naar deelname in duo's.

Selectie: de directies van de deelnemende scholen selecteren voor hun school de doelgroepkinderen en dragen deze voor bij de leiding van THIM. In uitzonderlijke gevallen of bij twijfel beslist de leiding van THIM over deelname. Zij hebben dan het recht af te wijken van de geldende voorwaarden.

THIM is toegankelijk voor alle kinderen die vallen in de doelgroep, ongeacht afkomst, sekse, geloof of welke achtergrond dan ook.

Dagelijkse praktijk

De leerlingen zijn welkom bij THIM op woensdagochtend van 8.30 tot 12.00.

Er is een inloop vanaf 8.25. De leerlingen worden opgehaald om 12.00. Er wordt buiten gespeeld op de pauzetijd van de Fontein. Op de Fontein wordt in de ochtendpauze fruit gegeten en water gedronken. De Thim-kinderen eten ook fruit. Voor water wordt gezorgd. Bij studiedagen van de moederschool gaat THIM gewoon door en wordt de leerling verwacht, tenzij er andere gezinsbezigheden op deze dag gepland zijn. Als er op de moederschool op de Thim ochtend uitzonderlijke activiteiten gepland zijn, zoals een sportdag of museumbezoek, kan er in overleg besloten worden de leerling niet naar Thim te laten gaan. Verjaardagen kunnen bij Thim gevierd worden, mocht het zo uitkomen.

Ziekmeldingen worden per e-mail bij de THIM-docent of telefonisch op het telefoonnummer van de Fontein gedaan. Bij ziekte van de THIM-docent krijgen ouders tijdig bericht en gaat het kind naar de moederschool. Indien er sprake is van overmacht, vangt de Fontein de leerling op.

Pedagogisch beleid

Bij THIM gelden regels ten aanzien van de omgang met elkaar. Van alle medewerkers, kinderen en ouders wordt verwacht dat zij de geldende regels en afspraken onderschrijven en hanteren. Als basis gelden de 'grondwet' van de Fontein:

- Je bent verantwoordelijk
- Je toont respect
- Je zorgt voor veiligheid.

Hiernaast zullen aan het begin van het jaar met de THIM kinderen samen aanvullende groepsafspraken gemaakt worden die allen onderschrijven.

Kinderen worden aangesproken op hun gedrag. Uitgangspunt is dat zij worden begeleid het gewenste gedrag te vertonen. Indien nodig krijgen zij een passende straf. De THIM-docent bepaalt deze. Bij ernstige of herhaaldelijke misdraging wordt de moederschool op de hoogte gesteld en/of krijgt het kind een schriftelijke waarschuwing. Wanneer het gedrag niet verbetert of het kind blijft ongewenst

gedrag vertonen kan het kind van deelname aan THIM worden uitgesloten. De THIM-leiding beslist hierover. Eventueel gemaakte kosten worden bij de ouders verhaald. Reeds ontvangen gelden worden niet terug betaald.

Didactisch beleid

Bij THIM wordt projectmatig gewerkt. Er wordt gebruik gemaakt van diverse materialen voor het onderwijs aan de meer- en hoogbegaafden. Het projectwerk gaat uit van een vaste methodiek: het TASC-model. Er wordt gewerkt in blokken, waarbinnen structurele plek is voor start, begeleiding, excursie en presentatie. Een uitgebreidere uiteenzetting over de inhoudelijke werkwijze vindt u in bijlage 2.

De materialen richten zich in de eerste plaats op de doelgroep kinderen en staan de rest van de week ter beschikking voor basisschool de Fontein en deelnemende moederscholen.

De kinderen krijgen vanuit THIM wekelijks een opdracht, die in plaats van (een deel van) de verrijkingsstof op de moederschool komt. Dit om overbelasting te voorkomen. Meer over de schoolopdracht in bijlage 3.

Verantwoordelijkheid

De verantwoordelijkheid voor de kinderen en hun resultaten ligt bij de scholen waar deze kinderen staan ingeschreven.

De Thimleerlingen ontvangen in het eerste THIM jaar een rugzak en een multomap. De verantwoordelijkheid voor deze materialen en eventuele vervanging ligt bij de leerling en zijn ouders. Het verzoek is om zelf een schooletui en schrijfgerei mee te nemen om bij Thim te gebruiken.

Financiën

Formatie: de benodigde formatie wordt betaald door de deelnemende moederscholen op basis van aantal kinderen dat aan THIM meedoet.

Bijdrage deelnemende scholen: voor de deelnemende scholen geldt een bijdrage per deelnemende leerling om verbruikskosten mee te vergoeden.

Bijdrage ouders: ouders betalen per schooljaar een bijdrage van € 75,- voor verbruiks- en methodisch materiaal, gastlessen, vrijwilligersbijdrage en een excursie. Een overzicht van de bestedingen is aan het einde van het jaar op aanvraag in te zien.

Sponsors: sponsormogelijkheden worden verkend.

Taakbeleid

Leiding: de leiding van THIM bestaat uit de projectleider en de coördinator/THIM-docent.

Projectleider: de directeur van De Fontein is tevens projectleider bij THIM.

Deze:

- bewaakt de voortgang van het THIM project.
- onderhoudt contacten met partners.
- verkent mogelijkheden tot voortgang dan wel uitbreiding.

Beleidsplan Thim 2017-2018

- is verantwoordelijk voor de evaluatie.

THIM- docenten. Schooljaar 2017-2018 is als Thim-docent: Johanna Dijkshoorn werkzaam.

Zij:

- is belast met het geven van onderwijs aan de kinderen in de THIM klas.
- verzorgt de voorbereiding, begeleiding en evaluatie van het THIM werk van de kinderen.
- volgt de ontwikkeling van de kinderen in de THIM groep en rapporteert deze aan de moederscholen.
- bewaakt het pedagogisch klimaat in de groep.
- onderhoudt de contacten met de moederscholen van de kinderen.
- legt verantwoording af aan de projectleider.
- onderhoudt contact met de ouders over THIM voortgang en ontwikkeling.

THIM-assistent. Schooljaar 2016-2017 is Saskia Winter als (vrijwillig) onderwijsassistent werkzaam.

Zij:

- ondersteunt de THIM-docent in de praktische uitvoering van de lessen.
- begeleidt de leerlingen tijdens het werk.

Contactpersoon

Op elke school is een contactpersoon voor THIM. Meestal is dit de interne begeleider. De contactpersoon:

- stelt zich op de hoogte van algemene ontwikkelingen met betrekking tot de THIM groep.
- begeleidt de leerkracht op de moederschool bij het integreren van THIM in de eigen groep en het geven van invulling aan het passend aanbod in de eigen groep.

Groepsleerkracht:

De groepsleerkracht op de moederschool van de leerling:

- zorgt voor een compact onderwijs aanbod aan de THIM-leerling waarin voor deze wekelijks voldoende structurele tijd aanwezig is om te werken aan zijn THIM-projecten.
- informeert bij de leerlingen naar het werk dat zij mee hebben, en begeleidt indien mogelijk.
- houdt zich op de hoogte van de informatie die vanuit THIM verstrekt wordt..
- vangt de kinderen op bij ziekte van de THIM-docent.

Ouders:

De ouders zorgen voor:

- vervoer van en naar THIM.
- afbericht aan de THIM-docent bij ziekte of afwezigheid van hun kind.
- benodigde begeleiding aan hun kind.
- relevante informatie over hun kind aan THIM.

Communicatie

Voor een goede communicatie tussen alle deelnemers worden een aantal contactmomenten gedurende het schooljaar gepland t.w.:

- een ouderinformatiebijeenkomst tussen THIM team en ouders van nieuwe deelnemende kinderen aan het einde van het schooljaar 2016-2017.

- intakegesprekken voor de nieuwe THIM-leerlingen bij de start van het schooljaar, hierbij is de THIM- docent en een van de ouders aanwezig.
 - gesprekken tussen leerkrachten en Thim-docent gedurende het schooljaar. Deze worden naar eigen inzicht van beide partijen ingepland.
 - oudergesprekken in januari 2017 voor de eerstejaars leerlingen.
 - een eindexamen tusschen projectleider, THIM docent en directies moederscholen in juni 2018.
 - Oudergesprekken naar keuze aan het einde van het schooljaar.
- Natuurlijk is er altijd de mogelijkheid om de Thim-docent informeel te spreken of een afspraak te maken voor een langer gesprek.

De communicatie naar de leerkrachten van de moederscholen en ouders gaat via de mail. De THIM-docent stuurt maandelijks een algemeen verslag van de activiteiten. Voor specifieke informatie over leerlingen vindt een persoonlijke mailwisseling plaats of wordt er telefonisch contact gezocht. Er is een besloten facebookpagina aangemaakt om korte berichten en foto's te delen. De THIM docent is woensdagmiddag voor leerkrachten telefonisch te bereiken en verder per email. Op donderdag en vrijdag is zij op een andere school werkzaam en minder goed te bereiken.

Vervoer

De ouders zijn verantwoordelijk voor het halen en brengen van hun kinderen van en naar THIM.

Stimuleringsfonds

THIM steunt op een goede samenwerking tussen alle deelnemende partijen, t.w.: Stichting Ronduit, De Fontein, Scholen uit Cluster Zuid, ouders en kinderen. Dit brengt met zich mee dat allen ieder een bijdrage levert, ook op financieel gebied.

Voor geen enkel kind mag geld een blokkade vormen tot deelname. Er is een stimuleringsfonds waar ouders met een minimum inkomen een beroep op bijdrage in de kosten kunnen doen.

Privacybeleid

Tijdens een THIM-ochtend worden regelmatig foto's gemaakt, en ook maken de kinderen zelf soms filmpjes. Deze foto's worden gebruikt bij presentaties, geplaatst op de Facebookpagina en ook soms om ouders en andere belangstellenden te informeren via nieuwsbrief en website. Bij onderricht zullen alleen voornamen gebruikt worden. Uw kind wordt niet frontaal gefotografeerd. Als u als ouder bezwaar heeft tegen het gebruik van foto's op deze manier, kunt u dit kenbaar maken tijdens de intake.

Bijlage 1 Aanvulling didactisch beleid THIM.

Het onderwijs bij THIM rust op drie pijlers:

Leren Leren

Het ontwikkelen van inzichten en vaardigheden die bijdragen aan het verwerven en toepassen van kennis. Een goede werkhouding valt hieronder, maar ook het werken volgens plan. Ook wordt er aandacht aan verschillende leerstrategieën besteedt, bijvoorbeeld hoe je het beste informatie kunt verwerven en opslaan. Reflectie op eigen leergedrag is belangrijk, juist als het niet zo is gegaan als je gedacht had.

Leren denken

Hierbij gaat het om het ontwikkelen van verschillende denkvaardigheden, bijvoorbeeld creatief denken en kritisch denken. Er wordt getracht zoveel mogelijk te werken vanuit de Hogere Denk vaardigheden. Theoretische ondersteuning daarin levert de Taxonomie van Bloom, die de diverse denkvaardigheden onderverdeeld heeft in een ordening. Gedurende het schooljaar zal dit regelmatig toegelicht worden met voorbeelden vanuit het werk van de kinderen.

Leren (voor het) leven

Het ontwikkelen van houding en vaardigheden in het omgaan met jezelf en de ander speelt een grote rol. Een positief zelfbeeld en daar op een goede manier mee om kunnen gaan zijn voorwaarden om jezelf te kunnen blijven ontwikkelen. Passende doelen stellen, opbouwende kritiek kunnen accepteren, samenwerken in een groep zijn vaardigheden die belangrijk zijn om te leren van en met anderen.

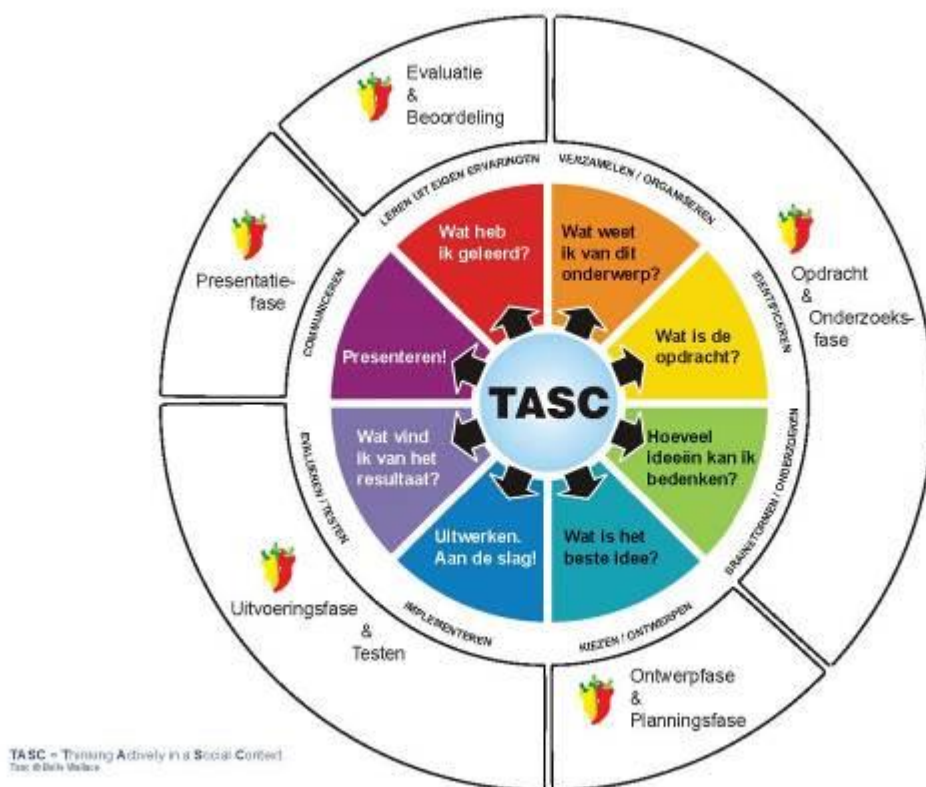
(bron SLO, maart 2010, J. te Boekhorst- Reuver)

Bovenstaande omschreven doelen zijn alle lange termijndoelen, die niet in een les- of leeractiviteit behaald worden. Wel wordt er naar gestreefd om iedere THIM ochtend een bijdrage aan deze drie pijlers te leveren.

Bijlage 2. Materiaal en activiteiten

Bij THIM wordt projectmatig gewerkt, onder andere met behulp van de Pittige Plus Torens. Deze vormen het basismateriaal voor het onderwijs aan meer- en hoogbegaafden. Deze torens worden uitgebreid met andere materialen op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling, filosofie, proefjes en denkvaardigheden. Groepswork wordt regelmatig terug in de THIM ochtend.

De Pittige Plus Torens werken vanuit een open vraagstelling. De leerlingen moeten de probleemgerichte opdrachten in kleinere stapjes verdelen en zelfstandig oplossingen zoeken. Het materiaal werkt vanuit onderstaand TASC-model.

Dit model is een cyclische werkwijze waarbij de volgende fasen aan bod komen:

1. Opdracht en onderzoeksfase.
2. Ontwerp en planningsfase.
3. Uitvoeringsfase en testen.
4. Presentatiefase.
5. Evaluatie en beoordeling.

Dit projectmatige werken noemen we bij de THIM 'Peperwerk.' We werken aan een overkoepelend project, waarbij de kinderen een deelonderwerp kiezen. Tijdens deze opdrachten oefenen de kinderen onder andere de volgende vaardigheden: samenwerken, luisteren naar elkaar, taken verdelen, afspraken maken en nakomen, plannen, discussiëren en argumenteren, organiseren, verslaggeving, presenteren.

In principe werken de leerlingen in tweetallen naar keuze. In de praktijk kan dit wisselen: kinderen kunnen in een drietal werken of de THIM-docent zal hier soms een sturende rol in spelen. De bedoeling is dat het samenwerken geoefend wordt in verschillende combinaties, waarbij conflicten en vastlopende activiteiten niet als probleem worden gezien maar als leermoment.

De presentatie:

De kinderen zoeken niet alleen informatie over hun onderwerp, ook het maken van een eindproject is belangrijk. Dit kan een werkstuk zijn, maar ook een PowerPoint, gezelschapsspel, groepsdiscussie, verhaal of iets dergelijks. Hierbij zijn de kinderen niet alleen bezig met antwoorden op leervragen te zoeken, maar het streven is dat ze iets nieuws creëren met behulp van de kennis die ze hebben opgedaan.

Er wordt toegewerkt naar een presentatie aan de THIM groep en indien mogelijk ook de eigen groep op de moederschool. Na de presentatie krijgen de leerlingen een beoordeling waarover ze met de THIM-docent een gesprek hebben.

Bijlage 3 Werken met de THIM-map en de digitale leeromgeving

De leerlingen krijgen een map die ze mee naar school nemen, waardoor deze voor de vaste leerkracht makkelijk is in te zien. De map wordt gebruikt voor:

- de aftrap- en begeleidingsformulieren passend bij de Peperprojecten.
- schriftelijke voortgang met betrekking tot de Peperprojecten bijvoorbeeld: woordspinnen, vragenformulier en aantekeningen.
- Materialen en teksten die aan de leerlingen uitgedeeld worden gedurende het project.

De computer wordt gebruikt voor de volgende zaken:

- Onderzoek op Internet.
- Communicatie.
- Gebruik van Word op momenten dat er ook geschreven kan worden, dit naar keuze van de leerling.
- Het maken van een eindproduct, bijvoorbeeld een PowerPoint, poster of ander creatief product.
- Creëren en programmeren.

Bijlage 4: De schoolopdracht

Wekelijks krijgen de leerlingen een schoolopdracht mee waaraan ze in de eigen klas werken. Deze opdrachten zijn verschillend van opzet.

Bij de start van een nieuw project zal de opdracht te maken hebben met verrijken/ verdiepen rondom het onderwerp, en is de schoolopdracht voor alle kinderen gelijk. Een voorbeeld hiervan is het maken van studiekearten of een mind-map rondom een tekst. Het doel van de opdracht is dan om de kinderen zelfstandig het geleerde te laten verwerken en effectief met de THIM tijd om te gaan.

Naarmate de leerlingen een aantal weken met het onderwerp aan de gang zijn, gaan ze steeds individueler werken, met behulp van het tasc-model. Eigen ideeën, samenwerken en overleg en plannen en organiseren zijn vaardigheden die dan centraal staan. De schoolopdracht wordt dan ook voor ieder verschillend en vragen een verschillende tijdsinvestering. Opdrachten kunnen zijn: maak een ontwerp voor je eindproduct, zoek informatie over je onderwerp, zoek antwoorden op je vragen rondom het onderwerp.

Het streven is om op school het werken met teksten en informatie verzamelen te doen, en bij THIM knutselwerk en lastigere onderdelen af te ronden. Dit vanwege de organisatie op de moederschool.

Belangrijk hierbij is dat THIM niet het volledige aanbod voor verrijking voor de moederschool verzorgt. Ook moet in de gaten gehouden worden dat het werk van THIM (voor een deel) komt in plaats van de verrijking op school. Het stapelen van werk is niet de bedoeling, dit overbelast de leerling.

Indien er wegens omstandigheden, geen schoolopdracht rondom het onderwerp of thema gegeven kan worden, dan verzorgt de THIM-docent een losse breinbreker of puzzelopdracht die ze geschikt acht voor de kinderen. Dit om in de routine van opdrachten te blijven en een continu aanbod vanuit THIM te verzorgen.